

De grote reis naar Ghana deel 2

verslag Sjoerd en Miranda 2009

Wie waren er allemaal mee: Gemeente: Ron, Sjoerd, Frans, Joost, Arnoud, De vrouwen: Miriam en Miranda beide verpleegkundige.

Zaterdag 17 januari

Zaterdagochtend : Zoon Jaimy gaat vroeg naar zijn werk en heeft de avond ervoor al gedag gezegd. Roy moet voetballen, dus pa gaat vroeg zijn bed uit.

Na het ontbijt de laatste spullen in de koffer, 2 koffers meer dan de vorige keer want Miranda gaat dit keer ook mee.

Roy komt terug van de voetbal ,het gaat niet door en hij gaat met opa mee om ons weg te brengen naar Schiphol. Oma gedag zeggen en op naar Schiphol, we hebben er zin in. De eerste week komen opa en oma in huis voor de jongens en de tweede week gaan ze logeren. Jaimy gaat bij thomas Loos slapen en Roy gaat bij Denise en Esmay van der Meer slapen.

Sjoerd gaat het werk van de vorige keer nog af maken, straatnamen en huisnummering en Miranda gaat daar in de gezondheidszorg werken samen met Miriam.

Om 14.15 uur gaan we de lucht in richting Accra, het is 7 uur vliegen, we hebben tegen wind.

Met een uur tijdsverschil landen we daar om 20.00 uur ghanese tijd, heel warm 35 graden.

Wat een overgang in Nederland stonden we vorige week nog op de schaats.

Op het vliegveld komen we er achter ,na lang wachten bij de kofferband dat Ron zijn koffer er niet bij is. Na enige navraag blijkt dat zijn koffer nog in Amsterdam staat, nou daar zijn we dan lekker mee.

De KLM vliegt dagelijks naar Accra, dus als het goed is komt morgenavond de koffer van Ron mee.

Met de bus naar het hotel 5 minuten van het vliegveld af, een erg mooi hotel met een heerlijk zwembad. Lekker buiten zitten en een heerlijke pizza gegeten, om half een naar bed en heerlijk slapen.

Zondag 18 januari

Om 7.30 uur wakker, Sjoerd buiten op het stoepje een bakje koffie, en Miranda duikt het zwembad in. Nu kan het nog de komende 2 weken in Kadjebi is er geen zwembad te vinden. Het is al vroeg warm, heerlijk lekker korte broek en hemdje aan ,in Nederland lopen ze met een winterjas en handschoenen. Om 8.30 ontbijten , het is uitgebreid, roerei, spek, witte bonen in tomaten saus, wit geroosterd brood, ananas en watermeloen, oploskoffie, thee en vruchtensapjes.

De chauffeurs die ons komen halen om naar Kadjebi te gaan ontbijten ook gezellig mee.

Miranda en Miriam besluiten om nog een dag extra in het hotel te blijven om in de avond Ron zijn koffer op te halen. De dames hebben geen strak programma maar de mannen wel, deze moeten maandag echt beginnen. En de dames vonden het niet erg om en dagje langer in Accra te blijven, want dan kon ze lekker naar het strand.

Sjoerd: Alle koffers in de bus en wij vertrekken naar Kadjebi voor een rit van 5 - 6 uur.

Onderweg gaan we langs de moeder van Beatrice(dit is de adoptie dochter van Frans)zij heeft een winkeltje waar ze kleding en levensmiddelen verkoopt. Later stoppen we bij het voltameer om wat te eten en drinken de natuur is daar erg mooi en groen. Om 17.30 uur komen we aan in Kadjebi en worden we verwelkomd door Anastacia en klinkklad. We gaan wat drinken in de plaatselijk kroeg en krijgen daarna te eten van Anastacia brood met salade. In de avond op onze veranda koffie en een biertje en dan naar bed.

Miranda; Leuke dag vandaag met de taxi naar de souvenirs markt, de Ghanese lopen aan je te trekken want ze willen allemaal wat aan je verkopen. Veel houtsnijwerk, met de hand geweven stofjes en schilderijen. Ik koop een mooie houten sla schaal. Daarna op naar het strand, je moet daar entree betalen (5 sedi, 1 sedi is 60 eurocent).

Op het stand aangekomen worden we direct begeleid door onze privé butler die ons naar een ligbed begeleid. Hier mogen we de hele dag op liggen maar dan moeten we wel wat te drinken bij hem bestellen en niet bij zijn collega's.

Een vrouw komt langs bij ons of ze onze nagels mag lakken, natuurlijk mag dat, heeft zij ook weer wat verdiend. Op het stand staat een badmeester met een fluitje, je mag alleen tussen de vlaggen zwemmen, hier kan men elkaar in de gaten houden. De Ghanese kunnen niet zwemmen en de stroming en de golven zijn erg gevaarlijk. In de middag bij de strandtent een sandwich gegeten en wat gedronken.

Om 17.00 uur terug met de taxi naar het hotel, nog even het zwembad in gedoken, douchen en eten. In de avond naar het vliegveld om te kijken of Ron zijn koffer aangekomen is, natuurlijk moesten we daar weer lang wachten. Om 23.00 uur hebben we de koffer eindelijk terug, met de bus van het hotel worden we weer teruggebracht. Daarna nog een drankje buiten op het terras. Lekker slapen en morgen zie ik Sjoerd weer.

Maandag 19 januari

Miranda: Om 8.30 uur uit bed en ontbijten, we worden om 10.00 uur opgehaald om met een busje naar Kadjebi te gaan. Nou dat is natuurlijk Ghana om 10.00 geen chauffeur en wij maar wachten in de hal van het hotel terwijl het zwembad en het mooie weer naar ons lonkte buiten.

En je durft ook niet bij het zwembad te gaan zitten want stel je voor dat hij er in eens is dan moet hij op ons wachten. Achteraf hadden we dat gewoon moeten doen want we werden pas om 17.00 uur opgehaald. Wij boos op de chauffeur, maar ze maken zich niet warm of koud, totdat onze mannen naar hem gingen bellen waar hun vrouwen bleven. Toen moest er gas op de plank, we reden wel 120 over de wegen met gaten zonder verlichting. Ik dacht dit is mijn laatste rit ik zie mijn kinderen en Sjoerd niet meer terug, wat was ik blij toen ik na 4.5 uur doodsangsten te hebben uitgestaan het bordje Sjoerd path zag staan, we zijn er en ik leef nog. De mannen en Anastacia zitten op de veranda al op ons te wachten.

Sjoerd: 6.00 uur uit bed we beginnen de spullen uit te pakken die we in Holland ingepakt hebben. Deze zijn 2 maanden van te voren met een container in een vrachtschip al verzonden naar Ghana. Onze ghanese collega's komen ook en handje helpen. Wij hebben aardig door kunnen werken vandaag en morgen beginnen we met de huisnummering. Ondertussen bellen de dames al een paar keer dat ze maar niet opgehaald worden zij balen vreselijk. Frans belt met de burgemeester hoe het zit, en deze belt vervolgens de chauffeur die steeds aan de dames belooft dat hij zo komt.

In de avond rijst met tomatensaus en wachten op de dames.

Om 21.00 komen ze eindelijk aan en ze zijn blij dat ze er zijn, met zijn allen een borreltje buiten en pindas, lekker naar bed romantisch onder de klamboe.

Dinsdag 20 januari

Sjoerd: Om 6.30 uur uit bed een bakkie en we beginnen met onze klus. Recent waren er nog verkiezingen in het dorp en daardoor zijn er nog wat borden gesloopt. Het begin is weer lastig, alles moet weer gaan lopen. We hebben maar 1 auto voor 2 ploegen. Dat wordt ook weer opgelost in de middag begint het allemaal weer te lopen en krijgen we er weer aardigheid in. Frans en Joost wachten tot de heren van het gemeentehuis met ze aan het werk gaan. De dames zoeken de spullen uit en kleding om weg te geven. De spullen voor het ziekenhuis, meegenomen van de huisartsenpraktijk van dokter van Mierlo uit Oude- wetering. In deze praktijk doen ze veel onderzoek en hiervan blijven veel medische spullen over. We hebben veel naalden en systemen om bloed mee te prikken en ook de ampullen om het bloed in te verzamelen. Pipetjes voor het lab en een bloeddrukmeter. Miriam heeft uit het LUMC beademingsballonnen mee genomen voor volwassenen en kinderen en maagsondes en handschoenen.

Miranda: Iedere ochtend krijgen we als ontbijt omelet, gebakken ui en tomaat en wit geroosterd brood. In de ochtend naar het dorp gelopen het is al weer lekker warm. De plaatselijk markt is in volle gang. Vieze stinkende gedroogde vis, fruit en groente, kruiden en kleding, stofjes, potten en

pannen is wat er allemaal verkocht wordt. Sjoerd en het klusteam komen we ook tegen in het dorp, ik heb medelijden met ze om de hele dag in die warmte buiten te moeten werken.

Met zijn alle gaan we wat drinken in de kroeg. De mensen zijn allemaal erg vriendelijk in het dorp als je langs loopt zeggen ze dat je welkom bent. We vallen erg op we zijn de enigste blanken in het dorp. We kopen en sinaasappel bij een vrouwtje, het kapje wordt eraf gesneden en de bedoeling is dat je er dan in knijpt en het sap er uit zuigt. De wegen zijn slecht, grote gaten en rood stof. Er wordt ook hard gereden met oude auto's.

Woensdag 21 januari

Miranda: Gezellig met Sjoerd onder de klamboe geslapen. De douche is in de ochtend erg koud. Buiten hangt een grote zwarte ton die gevuld is met water, dit wordt dan opgewarmd door de zon. In de ochtend is het water daarom nog erg koud, in de avond is het lekker lauw.

Overdag hebben we vaak geen stroom dit komt omdat de stropers in het dorp regelmatig stukken natuur in de fik steken om de dieren op te jagen. De elektriciteit kabels branden dan ook door.

Dat is dus ook niet handig, in het Health centrum kan hierdoor niet gewerkt worden in het laboratorium. En voor onze mannen is het ook jammer, geen koud bier.

Vanmorgen met Frans, Joost, en Miriam naar het dorp om een schaap te kopen. Deze gaan we morgen weggeven aan de chieft van Asato om geofferd te worden. Tijdens onze zoektocht naar een schaap komen we in het dorp waar een grote groep mensen bij elkaar zit. Er is iemand overleden, de mensen hebben allemaal zwarte of rode kleding aan. Frans geeft 20 sedies voor de begrafenis en we condoleren de mensen. In Ghana kan je pas begraven worden wanneer het geld bij elkaar is voor de kosten van de begrafenis. Soms gaat de dode wel 3 tot 4 maanden de vriezer in om af te wachten totdat het geld bij elkaar is. Iedereen in het dorp betaald ook mee aan de begrafenis.

Een mooi schaap gevonden 70 sedies en we nemen hem al gillend en mekkend aan een touwtje mee naar onze bungalow. Er staat ook al een geit van de burgemeester in de tuin.

In de middag naar het Health centrum gegaan met een taxi een doos spullen met medische artikelen en medicijnen gebracht. We krijgen een rondleiding van de directrice en we spreken af dat we morgen komen werken. Terug gaan we lopen het is 30 min lopen, nog wat drinken onderweg.

Onderweg komen we Sjoerd en het klusteam tegen, ze zijn de nummerbordjes en straatnamen aan het plaatsen. Tijdens het werk komen ze van alles tegen, vrouwen die aan het eten bezig zijn.

Nadat we de mannen gedag zeggen kopen we onder weg pindas en sinaasappels.

Om 17.00 uur komen de mannen terug, oververhit en moe. Worst en kaasblokjes gesneden met mosterd uit Holland. De mannen uit Ghana hadden dit nog nooit gegeten ze vonden het niet lekker met die mosterd erop, het biertje wat ze kregen viel wel in de smaak.

Anastacia heeft vanavond voor ons een soort nasi gemaakt en lapjes rundvlees erbij. Het vlees was niet te eten erg taai. Dit hebben we stiekem over de muur gegooid voor de gieren. We wilde onze kokkin niet beledigend. Rundvlees is hier duur maar de koeien hebben geen vet dus het vlees is erg taai. De stroom is uitgevallen dus we eten gezellig met kaarslicht.

Donderdag 22 januari

Miranda: Slecht geslapen vannacht, het schaap die we gisteren gekocht hadden maakte veel herrie. Op tijd uit bed Miriam en Miranda gaan vandaag beginnen in het Health centrum. Dit is te vergelijken met de huisartsenpraktijk, mensen verzamelen zich in de wachtkamer en worden eerst door de assistente naar binnen geroepen, de klachten worden dan genoteerd op de patiëntenkaart, gewicht temperatuur en bloeddruk. Daarna gaat de patiënt terug de wachtkamer in om vervolgens en paar uur te wachten totdat ze verder geholpen worden door de verpleegkundige. Het is ongelooflijk dat de kinderen die in de wachtkamer zitten erg lief en rustig zijn daar kunnen onze kinderen in Nederland nog eens een voorbeeld aan nemen. De verpleegkundige stelt de diagnose dat is hier in Ghana niet zo moeilijk want iedereen heeft malaria en zij schrijft medicatie voor. Ze hebben best veel medicijnen hier dat had ik niet gedacht. In Ghana is er ook een ziektekostenverzekering als je hier niet aan mee betaald mag je niet gebruik maken van de zorg. De armen mensen kunnen dit niet betalen en komen dus niet vaak naar het Health centrum.

Nadat de patiënt bij de verpleegkundige is geweest komen ze weer terug bij de assistente en die schrijft de diagnose in het grote logboek. Met dit bezoekje aan het Health centrum zijn de mensen zo een ochtend of middag kwijt. Erg efficiënt wordt er niet gewerkt en ze doen veel aan schrijf werk. Er was een kind op het spreekuur die erg aan het hoesten was, koorts en niet fit. Kind krijgt hoestdrank, paracetamol en malariatabletten. Er worden veel medicijnen tegelijk voorgeschreven. Het is een mooi gezicht al die moeders die op spreekuur komen met hun baby's op de rug. Ik krijg er ook een op mij schoot, een schatje het is een meisje van 9 maanden oud. Het meisje ligt wel 30 minuten op mijn arm te slapen, ik dacht als het wakker wordt zal het wel gaan huilen met een blanke gezicht, maar nee hoor.

Sjoerd is met de mannen aan het werk in het dorp, hij krijgt nog een kindje aangeboden om mee te nemen naar Amerika. Als Sjoerd zegt dat hij uit Nederland komt krijgt hij het kind toch maar niet mee. Na 13.00 uur is er niet veel meer te beleven in het Health centrum, de stroom is uitgevallen dus het laboratorium kan dan niet draaien en er komen minder mensen. We gaan ons brood buiten even op eten, wat popcorn gekocht voor 10 cent bij een vrouwtje. Er komt een oud mannetje met mooie kleden ik koop er maar een ,heeft hij ook weer wat verdiend. Nadat we ons brood op hebben lopen we terug, de mannen zijn ook terug om te lunchen. Vanmiddag gaan we met zijn allen naar een ceremonie in het dorp Asato van verschillen dorp chiefs. Het schaap wat we gekocht hebben geven we aan de chief maar Frans verteld er wel bij dat ze deze later maar moeten offeren als wij er niet bij zijn omdat verschillende mensen in de groep dat niet zo prettig vinden. Wij worden verwelkomd door de chief en de ceremonie gaat beginnen. Er wordt een fles jonge jenever open gemaakt en je moet dan een slokje nemen en uitspugen op de grond. De jenever wordt speciaal uit Holland geïmporteerd. Tijdens de ceremonie gaat er een mobieltje af en dan moet je echt lachten als de chief onder zijn jurk een mobieltje vandaan haalt. Sjoerd rijdt ons met een oude taxi die bijna uit elkaar valt naar het dorp. Dit was lachen een rit vol stof en gaten in de weg en auto. In Asato op de foto bij een grote boom en wat drinken in het plaatselijk café. Alle kinderen in het dorp lopen achter ons aan, Joost brengt nog een zak met kleding en speelgoed bij een jongen die het syndroom van down heeft. Als we weer terug zijn in Kadjebi gaan we bij Thomas op bezoek, hij werkte ook bij de gemeente maar door zijn gezondheid kan hij niet meer werken. Thomas is 3 jaar geleden ook in Nederland geweest. We brengen kleding voor hem en zijn kinderen.

De mensen lachen je vaak uit omdat je blank bent ze willen je ook steeds aanraken.

We krijgen van Thomas nog een rondleiding in het dorp en iedereen loopt achter ons aan.

We zien ook nog een paar kinderen met een eigen gemaakte auto van blik.

Terug bij Anastacia krijgen we spaghetti en als toetje papaja

Vrijdag 23 januari

Miranda: Weer slecht geslapen de geit die in onze tuin is achtergebleven heeft de hele nacht lopen mekkeren omdat hij zijn schaap vriendje miste. Op tijd uit bed 7.00 uur ontbijt besteld maar dat gaat in Ghana weer niet lukken. Om 7.45 kwam eindelijk het ontbijt, elke dag eieren met gebakken ui en tomaat.

Wij gaan ook met de mannen met de auto mee, we hebben een lift nodig omdat we nog wat speelgoed bij de kindertuin gaan brengen. Er zaten wel 140 kinderen op deze peuterspeelzaal.

We hadden poppenkastpoppen mee, bellenblaas, een bal en keukenspulletjes en nog wat ander speelgoed, paracetamol en pleisters. De kinderen en de juf waren erg blij met het speelgoed, toen ik ging bellenblazen in de klas wisten ze niet wat ze zagen dit hadden ze nog nooit gezien.

Het is wel emotioneel om te zien dat deze kinderen zo blij zijn met een klein beetje speelgoed.

Na wat foto's van de klassen en de kinderen gaan we lopen naar het Health centrum.

In het Health centrum helpen we vandaag de assistente met bloeddrukmeten ,temperaturen en klachten opschrijven. In de middag gaan we naar het consultatiebureau om kinderen te vaccineren en te wegen. Ik sta er van te kijken dat ze dit best op orde hebben, een consultatiebureau boekje waar de vaccinaties ingeschreven worden. De kinderen krijgen DTP, influenza, hepatitis B, BCG en mazzelen, kinkhoest krijgen ze d.m.v. een vloeistof in de mond.

Elke 6 maanden tot 5 jaar krijgen ze vitamine A toegediend ook in de mond. De kinderen worden gewogen in een zak aan een weeghaak. Er is geen arts op het bureau aanwezig. In de loop van de middag gaan we weer terug naar het Health centrum het is erg druk in de wachtkamer de mensen zitten uren te wachten. Er komt een jongen op spreekuur hij is met zijn been langs een spijker blijven hangen hij heeft wel een wond van 10 cm. Ze doen er niet aan het wordt niet gehecht terwijl ze wel hechtmateriaal hebben. Wij begrijpen er niets van vervolgens moet hij wel elke dag terug komen voor controle. Ze plakken er een grote pleister overheen en gooien in de wond antibioticapoeder. Veel zieke kinderen hoesten en hebben koorts zij hebben allemaal malaria. Er wordt ook veel aan preventie gedaan er worden vanuit andere landen muskieten netten geschonken aan de bevolking. In de middag weer terug naar huis, we kopen brood bij ons bakkersvrouwtje vers uit de oven. Bij een ander kraampje kopen we een stukje zeep het ziet er niet uit maar de mensen vinden het leuk als je wat bij ze koopt. Op de markt suiker gekocht voor de pannenkoeken die we gaan bakken. Ik had nog wat geld gehad van een paar mensen om er wat goeds mee te doen. In een klein winkeltje koop ik alvast van het geld 100 schriften puntenslijpers liniaal en kleurpotloden . Om 17.00 uur gaan we naar de voetbalclub, DOSR shirts uitgedeeld en even naar het spel gekeken. De kinderen waren erg blij met de voetbalkleding, ze voetballen hier gewoon op blote voeten op een veldje wat zwart is omdat het een paar dagen geleden in brand heeft gestaan. In de avond patat met kip gegeten en als toetje weer papaja er staat een boom in de tuin waar ze deze vrucht vanaf halen. Op de veranda een borreltje en dan lekker naar bed. De geit is gelukkig weggehaald dus we kunnen weer lekker slapen.

Zaterdag 24 januari

Miranda: Vanmorgen om 7.30 ontbijt, de mannen gaan tot 14.00 uur werken.

Miriam en Miranda gaan naar een ziekenhuis 45 minuten rijden vanaf Kadjebi.

We brengen allerlei spullen van het LUMC en van de huisartsenpraktijk van Mierlo. Een grote doos met handschoenen, materiaal om bloed af te nemen, zwangerschapstesten, verbandmiddelen, speelgoed voor de kinderafdeling, medicijnen van apotheek Alkemade. Dit ziekenhuis wordt gesponsord door de Rotaryclub van Duitsland. We ontmoeten daar 2 artsen een chirurg en een gynaecoloog zij zijn 2 maanden werkzaam in dit ziekenhuis. Bij het ziekenhuis is een mooie bungalow waar je mag logeren als je daar werkt. Ons wordt gelijk gevraagd of wij daar willen blijven werken . Na een gesprek met ziekenhuispersoneel en de 2 artsen krijgen we een rondleiding. Het ziekenhuis is aardig leeg het is zaterdag dus dan gaan er weer een hoop mensen naar huis. De verloskamers krijgen we te zien, de kinderafdeling, laboratorium en de volwassenen afdeling. De terug rit met de taxi is erg vies het rode stof zit in de haar en op je kleding. Als we terug zijn gaan we onder de douche En het water is oranje.

Sjoerd: Arnoud en ik starten vandaag om 8 uur niet te vroeg. We komen in een erg arm gebied, we kijken onze ogen uit. In een compound house zien we een kind die over haar onderrug heet water heeft gekregen het ziet er niet uit. Op een huis mogen we geen nummer slaan, de man gaat uit zijn dak. We laten het maar even zo totdat hij bedaard is. Vandaag stoppen we om 13.30 het is voor ons ook weekend. Miranda en Miriam hebben pannenkoeken gebakken en omelet gemaakt. Onze kokkin komt nu een keer bij ons eten want dit heeft ze nog nooit gegeten. In de middag gaan we tassen met kleding weggeven. De mensen zijn erg blij met de spullen die wij ze geven. We drinken onderweg nog wat en lopen in de mooie natuur van Kadjebi. Om 18.45 zijn we terug en gaan we lekker eten patat met hamburgers uit Nederland en nasi (Frid rice). De burgemeester koffi komt ook met ons mee eten. Hij heeft een politiek verhaal over der verkiezingen en we krijgen een mooie agenda. Daarna nog een bakkie en een biertje op de veranda en er is weer een mooie dag voorbij.

Zondag 25 januari

Miranda: Uitslapen in plaats van 6.45 gaan we om 7.30 uit bed (dat noem ik geen uitslapen).

We gaan naar de kerk vandaag, de pentacost (pinkstergemeente). Om 9.15 uur komen we aan in de kerk er zit bijna nog niemand. Maar omdat ze nogal vereerd zijn dat er een paar blanken in de kerk zitten gaan ze alvast maar beginnen. Het is een speciale dienst, Justin die bij de gemeente werkt is vandaag jarig, zij wordt 60 jaar. Er wordt veel gezongen en gedanst er zit ook een band in de kerk. Tijdens de collecte dans je om de collectebak heen en dan gooi je wat geld in de bak. Ons wordt ook gevraagd of we wat willen zingen, daar hadden we niet op gerekend maar Ron redden ons om Happy birthday voor Justin te zingen. Om 11.30 hebben wij het wel gezien en gaan we weg, dat mag ook maar dan moet je het wel van te voren even zeggen als je weg gaat. Zo'n kerkdienst kan wel 4 uur lang doorgaan. Terug naar onze bungalow, daar zit onze veranda vol met 15 vrouwen zij willen de burgemeester spreken. Ik geef de vrouwen een flesje Fanta, zal de burgemeester blij mee zij bij hem krijgen ze dat nooit. Om 13.00 uur vertrekken we met de gemeentelid met 2 jeeps naar de watervallen. Daar aangekomen moeten we nog 45 minuten wandelen door een mooi stukje natuur. Palmbomen, cacao bomen, colaboom, ananasboom en er zijn vlinders en erg veel vleermuizen die in de bomen hangen. Aangekomen bij e waterval eten wij onze lunch op de Anastacia voor ons heeft gemaakt heerlijke broodjes met kip en paprik, tomaat, peper en gebakken uien.

Miriam, Miranda en Ron gaan het water in bij de watervallen, het water is erg koud maar naar een weekje zweten is dat best lekker. De Ghanese verklaren ons voor gek wie gaat er nou zwemmen in dat koude water. Voor de Ghanese is het nu een koude tijd 35 graden terwijl wij de hele week aan onze korte broek lopen. Als wij in de zon gaan zitten vinden ze ons ook maar raar.

De Ghanese willen steeds maar met je op de foto, dus dat doen we dan maar. Aan de oever van de rivier doen mensen de was, en ze lopen met grote schalen gevuld met water op het hoofd.

Om 16.00 uur zijn we weer terug bij de auto's we kopen nog wat in de winkeltjes en gaat weer terug naar Kadjebi.

Om 18.30 uur krijgen we te eten aardappels met wortels, bonen, paprika en kool alles door elkaar en natuurlijk kippenpootjes.

Maandag 26 Januari

Miranda: Weer vroeg uit bed, lunchpakket mee voor onder de middag. Miranda en Miriam gaan naar het Health centrum er is vandaag weer elektriciteit dus het lab is in bedrijf vandaag. Patiënten die de afgelopen week op het spreekuur zijn geweest komen nu voor aanvullend onderzoek.

Op het lab staat 1 microscoop en een laboranten die daar mee om kan gaan dus het gaat allemaal niet erg snel. De mensen worden door een ander persoon bloed geprikt het bloed gaat op een glaasje en wordt vermengd met een paarse kleurstof en moet dan opdrogen. Wanneer het droog is wordt het onder de microscoop bekeken. In de cellen van het bloed kunnen ze zien of iemand malaria heeft of sikkelcelanemie. Ook wordt er een huid biopt gedaan, ze knippen zonder verdoving een stukje huid af. Onder de microscoop wordt dan gekeken of ze besmet zijn met de zwarte vlieg dit geeft blindheid. Op het laboratorium zijn ze erg blij met de bloedafname setjes en pipetjes die ik van de huisarts van Mierlo heb gekregen. De stuwband maken ze hier van een slang die ze om de arm heen binden. Ze hebben wel steriele naalden en spuitjes. In de middag gaan we bij de verloskamers kijken er is net een baby geboren. De moeder zit op haar hurken naast het bed te eten en laar de baby maar huilen ik pak het op en wieg het in slaap. De baby is nog niet echt bruin ze worden blank geboren en worden pas na 24 uur goed bruin. Alle kinderen hebben hier een navelbreuk, ze laten na de geboorte een groot stuk van de navelstreng zitten. Om 15.00 uur lopen we naar huis langs het bakkertje, het ruikt heerlijk bij haar. We nemen een zak warme broodjes mee en geven haar nog een zak kleding voor haar zoontje van 1 jaar. Op de markt een stuk stof gekocht en dit brengen we bij de naaister om er wat leuks van te maken. Over 2 dagen is het klaar totaal kost het 7 euro aan stof en maken. Om 17.00 uur komen de mannen terug van de klus. Unox worst met een broodje en mosterdsaus even Hollands en een biertje. Vanavond rijst met rode saus en papaja.

Dinsdag 27 januari

Sjoerd: Het wekkertje gaat weer vroeg vandaag, de dames hebben Anastacia geleerd hoe ze een boeren omlet kan maken dus vanmorgen bij ons ontbijt hebben we er een te pakken. Vandaag leren de manen van kofi hoe ze ook de boel moeten onderhouden, zoals borden verven, de borden rechtzetten, repareren en bewustwording van het hele project. Opruimen van het dorp, de containers laten legen zodat het ook voor de kinderen het een leerproces is hoe ze hier mee moeten doorgaan in de toekomst. Verder de dag weer gevuld met de huisnummering en straatborden plaatsen. **Miranda:** vandaag weer naar het Health centrum, en daar willen we nog wat nuttigs doen, maar na enige navraag bij het personeel konden ze toch niet bedenken. Wij proberen met voorbeelden, wat willen jullie al heel lang doen maar enz. Nee ze wisten het niet. Nou dan weten wij nog wel wat de patiënten kaarten ordenen. Deze kaarten hebben allemaal nummers van 1 tot 6000. Deze kaarten staan in een kast achter elkaar wanneer er iemand op consult komt moeten ze eerst de kaart uit de grote rij zoeken. Miriam en ik hebben een kaartensysteem gemaakt per 50 zodat ze snel de kaarten kunnen opbergen en opzoeken. Het personeel was er erg blij mee en dat soort dingen kunnen ze daar niet bedenken. Ondertussen wordt er nog een man binnengebracht met heftige pijn in de lies, hij heeft een liesbreuk. Na een uur te hebben liggen kreunen bij ons is hij met een taxi naar het ziekenhuis vervoerd in Dodi Perpassy. Verder hebben we nog wat wondbehandeling gezien nou daar lopen ze echt achter mee, maar ja ze hebben ook geen materialen. In de middag nadat we op weg zijn naar huis komen we de mannen tegen in de hitte, de tweede week is warmer dan vorige week. We zoeken een timmerman om te vragen of hij een speeltafeltje met stoeltjes kan maken voor in de wachtruimte van het Health centrum. Het kost 24 euro wat ik betaal van het goede doel geld. Om 17.00 uur komen de mannen terug zij hebben 3 vrouwen ontmoet die uit Leimuiden komen. Zij blijven 3 maanden en doen hu afstudeer project over de adoptie kinderen van de stichting Atta. De dames eten met ons mee vanavond, unox worst, patat en salade erg lekker. In de avond komt de man waar ik de schriftjes heb gekocht een gedeelte naleveren, hij heeft een grote doos op zijn hoofd waar alles in zit.

Woensdag 28 januari

Miranda: Om 7.30 uur uit bed de jongens gaan weer op pad om de huizen te nummer, zoals het eruit ziet komt het weer niet af dit keer. In de ochtend nog even over de markt om 9.00 uur is het al goed warm. We kijken nog even bij de haarshop, even zien of ze de goede kleur haar hebben voor Miriam om in te vlechten maar dat mocht niet lukken. De vrouw van het winkeltje heeft een baby ik geef haar een paar gebreide sokjes die ik van een patiënt heb gekregen. In een winkeltje koop ik nog 100 potloden en pennen van het goede doel geld. Om 9.30 uur komen we bij het Health centrum en maken we onze administratieve klus af. Ook maken we leuke muurposters uit een kleurboek om aan de muur te hangen boven de speeltafel. Om 12.30 stoppen we ermee, vanmiddag kleding uitdelen in het dorp het is een gekkenhuis. Eerst staan er nog maar een paar mensen en binnen een paar minuten staan er ineens 100. Kinderen worden verdrukt en een ghanese gemeente man die met de mannen werkt helpt ons om het een beetje ordelijk te laten verlopen. De mensen moeten twee rijen maken en krijgen 1 kledingstuk. De vrouwen in de rij maken ruzie met de andere vrouwen het zweet breekt ons uit in de hitte, de kleding wordt soms uit je handen vandaan getrokken. Het was geen leuke klus je voelt je daarna toch wel raar wij hebben zo veel en hier maken ze elkaar bijna af voor een kledingstuk.

En dan is de zak leeg en er staan dan nog meer mensen met vragende ogen. Daarna gaan we maar verkoeling halen in het plaatselijke café, bier, Fanta en spirit. (fris kost 30 cent en een biertje 50). De kinderen die achter ons aan zijn gelopen blijven maar bij de ingang van het café staan, de eigenaar stuurt ze weg. Toen de kust weer veilig was gingen we met zijn alle nog even naar de markt om een grote bak te kopen om het speelgoed in te doen voor bij de speeltafel. Op de terugweg lopen we langs de naaister ze is met onze kleding bezig. Het is vandaag vies warm onze voeten zitten onder de rode stof dus nemen we een voetenbadje in de bak die we net hebben gekocht.

Sjoerd: Wij hebben vandaag ook lekker gewerkt, het begint allemaal op zijn eind te lopen, morgen alweer donderdag, dus nog een dag er hard tegen aan. Vanavond lekker onder de koude douche, insmeren en een bakkie koffie (Nederlands hé') een borreltje en op tijd naar bed. Morgen er weer vroeg uit.

Donderdag 29 januari

Sjoerd: 6.30 uur uit bed slecht geslapen, last van mijn oog er zit al 2 dagen iets in. Miranda vannacht geprobeerd om het eruit te krijgen maar dit is jammer genoeg niet gelukt. In de ochtend proberen Miriam en Miranda het nogmaals maar tevergeefs. Aan Anastacia gevraagd of er nog een oogarts in de buurt is, ja knipt ze in het ziekenhuis in Jasikan, nou dat zal wat soeps zijn. Maar we hebben geen keus we moeten toch wat. In het Hospitaal aangekomen moeten we ons inschrijven, Joost is ook maar gelijk mee gegaan zijn benen zitten onder de uitslag en blaren. Ik heb een metaalsplinter in mijn oog, het oog wordt verdoofd en daarna halen ze het met een steriele injectienaald uit het oog. Ondertussen als de arts bezig is assisteerde de assistente hem met een jengelend kind aan been. Het is daar de gewoonte als de vrouw werkt dat ze gewoon haar kind mee kan nemen op haar werk. Miranda vond het maar niks die zag mijn oog al aan die naald hangen, dus het kind maar afgeleid met snoep en koek. Om 11.00 uur staan we weer buiten kosten 15 euro, dat is inclusief zalf en druppels voor in het oog. De ander mannen zijn hard aan het werk om alles af te krijgen, ik zit vandaag in de ziektewet.

Miranda: In de middag naar de timmerman om het tafeltje en de stoeltjes te halen, maar natuurlijk weer Ghana afspraken het is nog niet klaar. Afsproken dat we het morgenvroeg op komen halen dan gaan we gelijk door naar het Health centrum. Op de markt nog eens 100 schriften gekocht en puntslijpers en linialen. Dat is een zware tas om in die hitte te dragen onderweg dan nog maar even een fris drankje gekocht. Nog even langs onze naaister om onze pakjes te passen en tot onze verbazing is het nog leuk ook. Even op de foto met de dames want dat vinden ze toch wel leuk dat ze voor blanke wat mogen naaien. In de middag komen er steeds kinderen bij ons op het terrein, ze willen van alles hebben. We sturen ze weg, op een gegeven moment kan je wel aan de gang blijven. Vaak komen dan ook dezelfde kinderen die al wat gehad hebben en we willen ook aan andere geven die nog niets gehad hebben. In de avond gaan we uit in het dorp naar de kroeg de happy spot, dansen met de plaatselijke bevolking.

Vrijdag 30 januari

Miranda: vandaag Sjoerd jarig, 43 jaar, cadeau op bed een mooie boxersshort en de rest krijgt hij thuis.

De veranda versiert met slingers en ballonen. Van Arnoud en Miriam krijgt hij een CD met Ghanese muziek. Ron geeft Sjoerd een kaart met een mooie vrouw en een lolly erdoor heen geprikt, dit is de kaart die wij bij Ron in de koffer hebben gedaan tussen zijn onderbroek in het begin van onze reis. Na het ontbijt gaan we allemaal de dingen doen die nog gedaan moeten worden voor dat we richting Nederland gaan. Om 9.00 uur komen we bij de timmerman aan ons tafeltje staat net in de lak dus is nog nat, wij balen want wilden het direct mee nemen. Toch alles maar ingeladen en bij het Health centrum gebracht. Leuke kleurplaten op de muur geplakt en het tafeltje in de wachtkamer geïnstalleerd. Het ziet er erg leuk uit. Het personeel van het Health centrum keek met verbazing wat wij hadden gemaakt. Het speelgoed voor op het tafeltje, keukentje, puzzel, schriften, kleurtjes, auto's en knuffels dit hadden ze nog nooit gezien. Een puzzel maken dat kunnen zei niet dit soort dingen hebben zij nooit geleerd. En dat heeft Sjoerd ook gemerkt tijdens het werken met die Ghanesen inzicht en dingen onthouden is erg moeilijk voor ze, op sommige na dan. We gaan nog even gedag zeggen bij het consultatiebureau en kletsen nog wat met onze nieuwe vriendinnen. De kinderen die een injectie krijgen geven we een ballon, autootje of een knuffeltje. Een van de collega's gaat trouwen dus er wordt geld ingezameld voor een cadeau wij betalen ook mee, nou dat vinden ze toch wel geweldig.

Met de dames op de foto en adressen uitwisselen.

Om 12.30 uur halen de mannen ons op met de pick-up om naar het armen schooltje te gaan om de spullen te brengen. Schriften, potloden, kleurpotloden, pennen, puntenslijpers, linialen, 2 voetballen, paracetamol pleisters en nog wat speelgoed. Een van de mannen die de afgelopen 2 weken met Sjoerd aan het klussen is geweest heeft zelf op deze basisschool gezeten. Radjak had tegen ons gezegd dat dit een echte armen school was en die deze spullen goed konden gebruiken. De kinderen en leerkrachten waren erg blij met de spullen, wat foto's gemaakt en daarna weer terug naar onze bungalow waar de lunch al klaar stond. In de middag gaan we met elkaar de nummers en de letters uitzoeken van het project. Dit moet opgeslagen en geregistreerd worden in het magazijn van de gemeente Kadjebi. Wat een rotklus in die hitte om 15.30 stoppen we ermee we krijgen verjaardag visite. Snel onder de douche dat doen we de laatste dagen wel 3 x op een dag zo warm is het. De drie dames uit Leimuiden komen gezellig op Sjoerd zijn verjaardag. Uit Nederland heb ik tompouces meegenomen om zelf te maken in Ghana hebben ze geen koek of taart. De meiden uit Leimuiden helpen mee om ze te maken. Alle klusmannen komen ook op verjaardag, bier, fris kaas en worst wordt er geserveerd. Die mosterd op de kaas dat vinden de Ghanesen maar vies. De visvrouw komt ook nog even langs bij onze kokkin of ze nog wat wil kopen voor de gasten. Ter plekke wordt de vis schoongemaakt en in stukken gehakt om vervolgens de vriezer in te gaan. Sjoerd krijgt van Frans ook nog een cadeau een vieze gedroogde vis en een ooglapje voor zij gewonde oog en een fles champagne.

Om 18.00 uur gaan we naar de jongens die voor ons een voetbalwedstrijd spelen in het DOSR tenue. Ze hadden ook gehoord dat Sjoerd jarig was dus ze gingen met z'n allen voor Sjoerd Happy birthday zingen dat was wel heel speciaal. Op de blote voeten in het stof wordt er gespeeld. Roy had nog een beker mee gegeven die hij een keer had gewonnen met de D2, die hebben we aan het winnende team gegeven. Om 19.00 eten we een soort nasi, de meiden uit Leimuiden eten ook gezellig mee. Met Sjoerd zijn oog gaat het gelukkig weer beter dus die oogarts was toch wel goed opgeleid.

Zaterdag 31 Januari

Sjoerd: Om 6.45 uit bed, de taxi komt ons om 8.00 ophalen om weer naar Accra te gaan. Daar blijven we nog 1 nachtje en dan vliegen we terug naar Nederland. Naar een voorspoedige autorit stoppen we nog even bij het voltameer. Er is daar ook een dierenparkje met krokodillen, slangen en schildpadden op straat lopen gele/zwarte hagedissen. Om 13.00 komen we aan bij het hotel in Accra, we brengen onze spullen naar de kamer en eten en club sandwich. Daarna naar de souvenirwinkels, We kopen 2 djempé trommels voor de loggeradressen van de jongens, ketting en houten schalen. Het is erg rustig op de toeristen markt en de mensen zijn dan ook niet blij als je niets bij ze koopt. Als we aan het eind van de middag terug zijn bij het hotel duiken we nog even lekker het zwembad in. Lekker pizza eten ,koffers inpakken en naar bed, morgen weer lekker naar huis en daar zal het wel koud zijn.

Zondag 1 februari

Miranda: Voor ons doen uitgeslapen, om 7.45 lag Miranda al in het zwembad, heerlijk warm al buiten zo op de vroege morgen. Ontbijten en met de taxi naar het strand in Accra. Het is druk op het strand alle mensen zijn ook op zondag vrij en gaan ook naar het strand. Op het strand is de Feyenoord school aan het trainen even later sta ik met ze in de zee en kijken ze naar mij dat ik kan zwemmen.

Op het strand is er van alles te beleven, muziekgroepjes, atletiekshow, voetbal en veel mensen die proberen van alles aan je te verkopen. Heerlijk in de zon op een ligbed verbranden en dan weer naar de kou in Nederland. Om 15.00 weer terug bij ons hotel, douchen en wat eten en daarna op naar het vliegveld. Deze reis zullen wij niet snel vergeten, het is echt te gek geweest en we hebben veel gezien een meegemaakt. Je realiseert je dan toch weer extra dat wij het maar goed hebben in Nederland.